

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

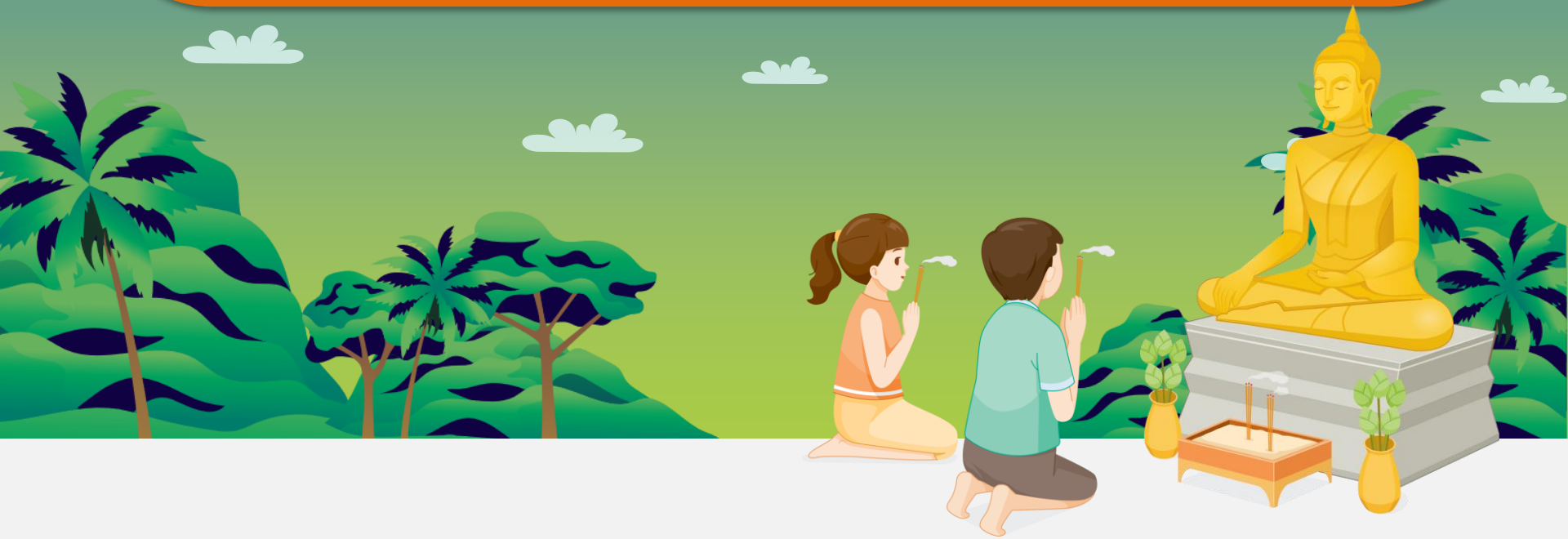
เรื่อง การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา

ครูผู้สอน ครูนจรงค์ สุขเจริญ

ครูสุกฤณา นกเทียน

การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา

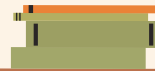

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาได้
๒. วิเคราะห์หลักการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาได้
๓. ตระหนักในความสำคัญและสามารถนำหลักไตรสิกขาไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

เสถียรธรรมสถาน

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

จาก youtube ช่อง เสถียรธรรมสถาน SDS Channel

เรื่อง ตั้งดอกไม้บาน

เผยแพร่เมื่อ ๑ ก.ค. ๒๕๕๔

แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=dhFt7eURm78>

คำถามชวนคิด

ไตร แปลว่า

คำตอบ
สาม

คำถามชวนคิด

ศึกษา แปลว่า

คำตอบ

การศึกษาเรียนรู้

และปฏิบัติ

ไตรสิกขา

ศีล
(ศีลสิกขา)

สมาธิ
(จิตตสิกขา)

ปัญญา
(ปัญญาสิกขา)

ไตรสิกขา

หมายถึง หลักธรรมที่ใช้ฝึกอบรมพฤติกรรม

จิตใจและสติปัญญา ให้มีการพัฒนา ๓ ประการ

ศีล
(ศีลสิกขา)

การฝึกอบรมในด้านความประพฤติ
ระเบียบวินัย การพัฒนาพฤติกรรม
ทางกาย วาจา เช่น

ด้านความประพฤติ

ปฏิบัติตนตามระเบียบ ของโรงเรียน

ช่วยกันรักษาและส่งเสริมการอนุรักษ์

มีความรับผิดชอบหน้าที่

ไม่ลักขโมยของผู้อื่น

การประพศติทงววจง

๑. พุดจาสุภาพ พุดแต่คำพุดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

๒. ไม่พุดโกหก ไม่พุดคำหยาบ

สมาธิ

(จิตตศึกษา)

การฝึกฝนตนเองด้านจิตใจ
การฝึกให้มีจิตใจมั่นคง

แนวแน่

มีสติเมื่อข้ามถนน

การอ่านหนังสือ

แหล่งที่มา : <https://www.rakluke.com/child-development-all/toddler-development/item/6.html>

ປ້ຽງຽງາ
(ປ້ຽງຽງາສຶກຂາ)

แหล่งที่มา : <https://www.facebook.com/plookpanyadham/>

การฝึกฝนอบรมจิตใจให้เกิด
ความรู้ ความเข้าใจ
ในสิ่งทั้งหลายตามความจริง

แมวกับสิงโต

แมวเดินอยู่ในป่า
ได้พบเจอสิงโตนอนเจ็บอยู่
จึงช่วยสิงโตทำแผล

และคอยดูแลหาอาหาร
ให้กับสิงโต

เมื่อสิงโตเริ่มหาย
ก็อยากจะตะครุบแมว
มาเป็นอาหาร

แมวจึงพูดว่า

นี่ข้าช่วยชีวิตเจ้า
แต่เจ้ากลับมาทำร้ายข้าอีกหรือ

ก็เจ้าอยากมาช่วยตัวเอง
ข้าไม่ยอมละเว้นเหยื่อ
ที่อยู่ตรงหน้าหรอก

พอสิงโตพูดจบก็ขย้ำแมว
โดยที่ไม่รู้สึกอายแก่ใจเลย

ข้อคิดจากนิทานเรื่องนี้

จงใช้ปัญญาไตร่ตรอง และอย่าไว้วางใจผู้ร้ายเด็ดขาด

เพราะเราอาจจะกลายเป็น

เหยื่อของมันทุกเวลา

ครูให้นักเรียนเลือกคำตอบ

ไปใส่ให้ถูกต้อง

ศีล

สมาธิ

ปัญญา

(.....) ข้อ ๑ มีนา มีจิตใจจดจ่อกับการเรียนมาก ตั้งใจฟังครูสอนเสมอ จึงสอบได้ผลคะแนนดี

(.....) ข้อ ๒ มีคุณ มีการสำรวมกาย วาจา ในขณะที่นั่งฟังพระเทศนา ทำให้มีคุณ เข้าใจในหลักธรรมและสามารถนำมาปฏิบัติได้ถูกต้อง

(.....) ข้อ ๓ มีตั้งค์ เป็นคนชอบเรียนหนังสือ และมีนิสัยชอบค้นคว้าหาความรู้ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา

ศีล

สมาธิ

ปัญญา

(สมาธิ) ข้อ ๑ มีนา มีจิตใจจดจ่อกับการเรียนมาก ตั้งใจฟังครูสอนเสมอ จึงสอบได้ผลคะแนนดี

(ศีล) ข้อ ๒ มีคุณ มีการสำรวมกาย วาจา ในขณะที่นั่งฟังพระเทศนา ทำให้มีคุณ เข้าใจในหลักธรรมและสามารถนำมาปฏิบัติได้ถูกต้อง

(ปัญญา) ข้อ ๓ มีตั้งค์ เป็นคนชอบเรียนหนังสือ และมีนิสัยชอบค้นคว้าหาความรู้ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓

เรื่อง การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง การปฏิบัติตามหลัก
ไตรสิกขา

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา
๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปฏิบัติตามเป็นกิจ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา
รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง: ครูให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

๑. ไตรสิกขามีความหมายอย่างไรและประกอบด้วยอะไรบ้าง

ตอบ

.....

.....

.....

.....

๒. นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขามีความสำคัญอย่างไร

ตอบ

.....

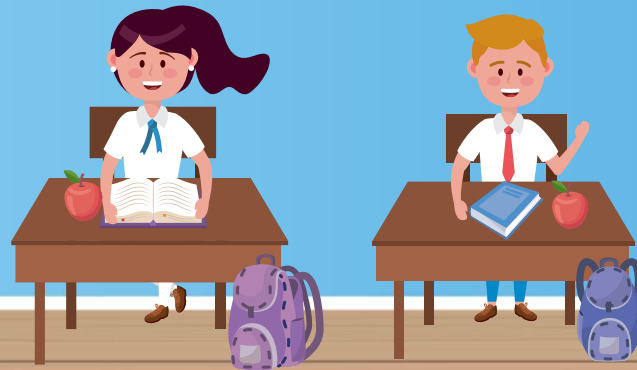
.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๓

๑. ไตรสิกขามีความหมายอย่างไรและประกอบด้วยอะไรบ้าง

ตอบ

.....

๒. นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขามีความสำคัญอย่างไร

ตอบ

.....

๑. ไตรสิกขามีความหมายอย่างไร และประกอบด้วยอะไรบ้าง

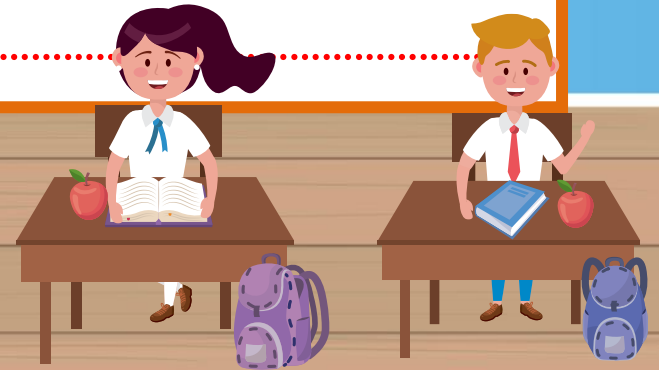
.....ไตร แปลว่า สาม สิกขา คือ การศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติ ไตรสิกขา

จึงหมายถึง การศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติ ๓ อย่าง คือ ศิล สมาธิ และปัญญา.....

๒. นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขามีความสำคัญอย่างไร

.....ไตรสิกขาเป็นหลักในการพัฒนาตนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมทั้งกาย

วาจา ใจ และสติปัญญา.....

สรุปบทเรียน

ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ และปัญญา เป็นหลักธรรมที่ใช้ฝึกอบรม
พฤติกรรม จิตใจ และสติปัญญาให้มีการพัฒนา เมื่อมีศีล ชีวิตก็
จะมีความสุข เมื่อเกิดความสุขก็จะเป็นฐานทำให้ฝึกสมาธิได้ง่าย
เมื่อจิตใจนิ่งสงบจึงทำให้เกิดปัญญา ซึ่งเป็นเครื่องช่วยให้หลุดพ้น
จากความทุกข์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง หลักโอวาท ๓ : ไม่ทำความชั่ว

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

